

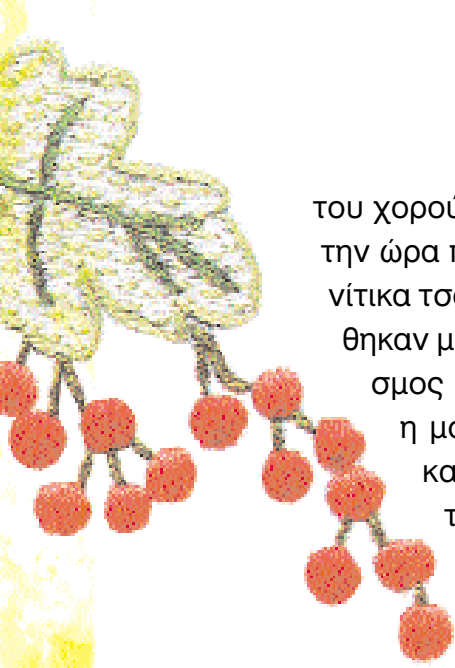
Φουστανελοφόροι στο Montreal

Ο συγγραφέας περιγράφει τα πρώτα χρόνια της μετανάστευσης στον Καναδά. Μέσα από ευτράπελα περιστατικά αποτυπώνει την τραγικότητα των ανθρώπων και τις δυσκολίες των πρώτων χρόνων.



ταν Μάιος του 1902. Οι ατμοπλοϊκές εταιρείες της Ελλάδος άρχισαν να συναγωνίζονται μεταξύ τους. Για μια μικρή περίοδο κατέβασαν τα εισιτήρια σε πέντε δολάρια αλλά έπρεπε οι επιβάτες να εφοδιάζονται τα τρόφιμα μόνοι τους, πληρώνοντας ανάλογα. Τότε άρχισε η μεγάλη μετανάστευση από την Ελλάδα.

Ένα πρωί κίνησα από το μαγαζί και πήγαινα προς το κέντρο της πόλεως να συναντήσω κανένα πατριώτη και να μάθω νέα από την πατρίδα. Όταν προχώρησα ένα ή δυο τετράγωνα, άκουσα ήχους κλαρίνου. Κοίταξα γύρω μου και βεβαιώθηκα ότι σ' αυτή τη γειτονιά δεν υπήρχε ελληνικό σπίτι. Όταν προχώρησα λίγο ακόμη, οι ήχοι του κλαρίνου έγιναν καθαρότεροι παρ' όλο το θόρυβο που έκαναν τα ηλεκτρικά κάρα. Όταν έφθασα στην πλατεία Philip Square είδα πολύ κόσμο να παρακολουθεί ένα σωστό θέαμα. Στο μέσο των θεατών μια ομάδα Ελλήνων χόρευαν τσάμικο. Οι περισσότεροι ήσαν φουστανελοφόροι, λίγοι με ευρωπαϊκά ρούχα και μερικοί με εγχώρια «ρασοβράκια». Περίμενα να λιγοστέψουν οι θεατές για να τους πλησιάσω και να σταματήσω το θέαμα. Δυστυχώς οι θεατές γίνονταν περισσότεροι. Έχασα την υπομονή μου και προχώρησα κατευθείαν στο μέσο




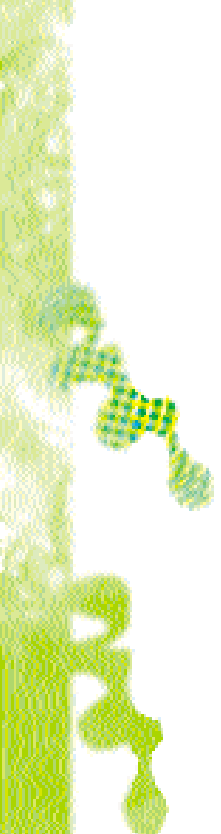
του χορού και με μια απότομη χειρονομία σταμάτησα το κλαρίνο την ώρα που ο χορευτής με άγρια πηδήματα κτυπούσε τα αρβανίτικα τσαρούχια με το χέρι του. Μερικοί απ' αυτούς δυσαρεστήθηκαν μ' αυτό που έκανα. Όταν όμως του εξήγησα ότι εδώ ο κόσμος δεν συνηθίζει τέτοιους χορούς στους δρόμους, και ότι η μουσική μας δεν είναι πολύ ευχάριστη γι' αυτούς, τότε κατάλαβαν το λάθος τους και κάθισαν ήσυχοι. Σχεδόν τους διέταξα να καθίσουν ήσυχοι μέχρι να επιστρέψω. Κάθισαν στο πεζοδρόμιο και στα σκαλοπάτια και άρχισαν να τρώγουν ό,τι τους είχε απομείνει από το ταξίδι τους. [...]

Στο πρώτο μαγαζί που είχε τηλέφωνο έκανα τρία τηλεφωνήματα. Τηλεφώνησα στο Δημ. Περγαντή, στο Μιχ. Νικολακάκο και στον κ. Ν. Φοριέζο. Τους ανακοίνωσα τι γινόταν στην πλατεία και τους παρακάλεσα, αν τους ήταν δυνατόν, να πάρουν και άλλους μαζί τους και να έλθουν να τους πάρουμε και να τους τακτοποιήσουμε, γιατί περνούσε κόσμος, τους κοίταζαν και γελούσαν. Αλλά τότε δεν υπήρχαν περισσότερα από είκοσι πέντε μαγαζιά και ήταν δύσκολο να υποχρεώσουμε τα μαγαζιά να πάρουν από τρεις το καθένα. Σε λίγα λεπτά της ώρας έφθασαν οι τρεις, αφού κίνησαν αμέσως μόλις πήραν το σύνθημα S.O.S., και έφεραν μαζί τους και έναν που το πρώτο του όνομα ήταν Γιάννης και άλλον ένα που το όνομά του ήταν Κωνσταντής. Ο ένας μιλούσε καμιά δεκαριά αγγλικές λέξεις και ο άλλος όχι περισσότερες από είκοσι.

Κάναμε συμβούλιο όρθιοι και αποφασίσαμε να νοικιάσουμε ένα σπίτι για να στεγάσουμε μερικούς και να μοιράσουμε και στα μαγαζιά όσους μπορέσουμε. Στείλαμε τον Κωνσταντή και τον Γιάννη να ενοικιάσουν ένα σπίτι σε καμιά περιοχή που τα ενοίκια δεν ήταν πολύ ακριβά. Ο Περγαντής, ο Νικολακάκος και ο Νικολής θα έκαναν το γύρο στα ελληνικά μαγαζιά για να βοηθήσουμε μερικούς. [...]

Μετά από λίγη ώρα γύρισαν ο Κωνσταντής με το Γιάννη και μου είπαν ότι βρήκαν ένα σπίτι αλλά πολύ ακριβό. Το συμφώνησαν για επτά δολάρια, σπίτι με επτά δωμάτια. Ε! καλά είναι, τους λέω, τι να κάνουμε, κάπου πρέπει να κοιμηθούν όσοι μας μείνουν. Δεν άργησαν να επιστρέψουν και οι τρεις που γύρισαν τα ελληνικά ζαχαροπλαστεία. Είχαν βρει δουλειά για δώδεκα. Πήραν από τέσσερις ο καθένας και εγώ πήρα τους πενήντα να τους πάω στο σπίτι που ενοικίασε ο πολυμαθής Κωνσταντής με το Γιάννη.

Τους έβαλα να βαδίζουν ανά δυο και σε απόσταση, να



μη φαίνεται ότι περνά λόχος ευζώνων. Όταν φθάσαμε στο σπίτι, τους είπα να περιμένουν στο απέναντι πεζοδρόμιο σκορπισμένοι και όχι όλοι μαζί, μέχρις ότου να μιλήσω εγώ με τον σπιτονοικοκύρη.

Ο Κωνσταντής, όταν συμφώνησε το σπίτι, είχε κάμει ένα μεγάλο λάθος, που βγήκε όμως σε καλό. Όταν πήγε στο σπίτι ο ιδιοκτήτης του σπιτιού δεν ήταν εκεί ο ίδιος αλλά κάποιος που επισκεύαζε ένα παράθυρο. Ο Κωνσταντής τον ρώτησε πόσο είναι το ενοίκιο. Ο άνθρωπος του είπε να περιμένει τον ιδιοκτήτη. Ο Κωνσταντής, όμως, ήθελε να πάρει μια ιδέα για το ενοίκιο. Δεν ήξερε όμως την λέξη «περίπου» στην αγγλική γλώσσα και μεταχειρίστηκε την ελληνική έκφραση «πάνω-κάτω» - upstairs, downstairs. Ο άνθρωπος φαντάστηκε ότι ο Κωνσταντής ήθελε και τα δυο πατώματα και για να μη χαθεί τέτοια ευκαιρία τηλεφώνησε στον ιδιοκτήτη. Το ενοίκιο ήταν πέντε δολάρια για το κάτω πάτωμα και τρία δολάρια για το επάνω. Όταν άκουσε ο Κωνσταντής οκτώ δολάρια, προχώρησε στην πόρτα. Τότε ο άνθρωπος για να μη χαθεί η ευκαιρία, τηλεφώνησε και πάλι στον ιδιοκτήτη, ο οποίος δέχθηκε να αφαιρέσει ένα δολάριο.

Όταν πήγα εγώ με τον Κωνσταντή, ο ιδιοκτήτης του σπιτιού ήταν εκεί και με περίμενε να μου δώσει τα κλειδιά. Αντί για δυο κλειδιά μου έδωσε τέσσερα. Τότε κατάλαβα ότι είχε γίνει κάποιο λάθος, αλλά δεν μίλησα. Μου έδειξε τα δωμάτια του πρώτου πατώματος και μου είπε ότι το επάνω πάτωμα είχε μεν έξι δωμάτια αλλά μεγάλα όπως και του πρώτου πατώματος. Του πλήρωσα το ενοίκιο και με ευχαρίστησε, μου είπε επίσης ότι ήταν η πρώτη φορά που πληρώθηκε το ενοίκιο του σπιτιού προκαταβολικά.

Όταν βγήκαμε έξω με τον Κωνσταντή τον ρώτησα με τι τρόπο έκαμε τα παζάρια. Τότε του δόθηκε η ευκαιρία να μάθει μια ακόμα λέξη της αγγλικής γλώσσας. Το «πάνω-κάτω» για τους Άγγλους είναι about και όχι upstairs – downstairs. [...]

**Ιωάννης Φουριέζος
(Καναδάς)**